

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 86/2007(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΣΙΓΜΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 24 Νοεμβρίου 2008

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, κ. Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, κ. Μαίρης Κουτσελίνη, κ. Άντρου Μιχαηλίδη, κ. Μαρίας Δωρίτη, κ. Ανδρέα Κωνσταντινίδη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις των Κανονισμών **21(5), 21(6), 22(1), 37(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21.–(5) «Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.»

21.–(6) «Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.»

22.–(1) «Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –

(α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο Τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά,
(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής,
(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- (i) (Κ) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση
- (ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών
- (iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών
- (iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών
- (v) (Α) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.»

37.–(δ) «Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων των παρόντων Κανονισμών, απαγορεύεται η επίδειξη σε ενημερωτικά προγράμματα εξορκισμών ή πνευματιστικών πρακτικών. Ψυχαγωγικά προγράμματα που περιέχουν τέτοια φαινόμενα απαγορεύεται να προβάλλονται εντός οικογενειακής ζώνης.»

Κατόπιν σχετικής απόφασης η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομ. **5/9/2007** έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε εξηγήσεις ή/και παραστάσεις, εντός 14 ημερών από τη λήψη της συγκεκριμένης επιστολής και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Επιπλέον στην εν λόγω επιστολή τονίστηκε ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης

Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του σταθμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1 – 4:

1. Στις **29/5/2007**, μεταξύ των ωρών **15:00 – 16:40**, ο σταθμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης την εκπομπή **«Με αγάπη»**, χωρίς να διασφαλίζει ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά για το περιεχόμενο της εκπομπής που παρακολουθούν, αφού αυτή έφερε σήμανση **(K)**, ενώ κατά τη διάρκειά της **προβλήθηκε οπτικό και λεκτικό υλικό μη κατάλληλο για γενική παρακολούθηση**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκε βίντεο κατά τη διάρκεια του οποίου γινόταν εξορκισμός. Συγκεκριμένα, όταν η παρουσιάστρια συζητά με τον καλεσμένο (ιερέας), αναφέρει αυτολεξεί *«επειδή παρακολουθούμε τώρα πλάνα του εξορκισμού να το δούμε και να ακούσουμε τι γίνεται ακριβώς εκεί τώρα που μας μιλά ο πατήρ Χριστόδουλος και να μας πει ο πατήρ Χριστόδουλος για τον εξορκισμό. Να το δούμε από την αρχή»*. Επίσης κατά τη διάρκεια της προβολής των πλάνων η παρουσιάστρια της εκπομπής ανέφερε *«ακούμε τώρα κατά τη διάρκεια που γίνεται ο εξορκισμός στην Ιεριχώ»*. Στα πλάνα παρουσιάζεται το εσωτερικό του ναού και πιστοί που προσκυνούν. Κατά τη διάρκεια του βίντεο ακούγονται δυνατές φωνές, ανθρώπινα μουγκρητά, χωρίς να γίνονται πλήρως κατανοητά τα λόγια. Προβάλλονται επίσης πλάνα της εξωτερικής όψης του ναού. Επίσης, προβάλλονται πλάνα από δεύτερο ναό, όπου γινόταν και εκεί εξορκισμός. Συγκεκριμένα η παρουσιάστρια αναφέρει *«τώρα βρισκόμαστε σε άλλη εκκλησία, όπου γίνεται άλλος εξορκισμός»*. Στη διάρκεια και αυτών των πλάνων παρουσιάζεται το εσωτερικό του ναού. Επιπλέον, βλέπουμε πλάνο ομάδας πιστών εντός του ναού, που διακρίνονται να κρατούν άτομο από το κεφάλι και να το

σπρώχνουν προς τα κάτω για 2 δευτερόλεπτα. Συνολικά, δηλαδή προβλήθηκαν πλάνα από 2 εξορκισμούς. Το βίντεο είχε διάρκεια 3 λεπτών.

Πριν την προβολή του βίντεο, η τηλεπαρουσιάστρια απευθύνεται στον ιερέα-θεολόγο που είναι καλεσμένος στο στούντιο για συζήτηση του θέματος και τον ρωτά «*Τελικά όντως γίνεται κατάληψη; Αποδεχόμαστε ως θρησκεία ότι γίνεται κατάληψη;*»

Ο ιερέας-θεολόγος απαντά «*Αυτά είναι και γεγονότα τα οποία τα διαβάζουμε στην Καινή Διαθήκη και τα συναντούμε και στην καθημερινή μας ζωή.*»

Στη συνέχεια προβάλλεται το βίντεο με τους εξορκισμούς. Μετά το βίντεο ο ιερέας-θεολόγος συνεχίζει και αναφέρει τα ακόλουθα: «*Αυτά τα θέματα χρειάζονται προσοχή. Οι δαιμονισμένοι υπάρχουν και υπάρχουν και οι αιτίες. Βέβαια είναι μέσα στις βουλές του Θεού τις άγνωστες, αλλά βασικές αιτίες μπορούμε να βρούμε που επιτρέπει ο Θεός να εισέλθει δαίμονας στην καρδιά του ανθρώπου, που δεν καταλαμβάνει βέβαια το κέντρο του ανθρώπου, το κέντρο της ψυχής του. Αλλά μπορεί να καταλάβει ένα σημείο του σώματός του ή κάποια μέρη της ψυχής του και να τον ταλαιπωρεί αρκετά. Στόχος βέβαια του διαβόλου είναι να κάνει κατάληψη στον εγκέφαλο για να μπορεί να ελέγχει απ' εκεί όλο τον άνθρωπο και να τον κάνει δούλο του.*»

2. Στις **29/5/2007**, μεταξύ των ωρών **15:00 – 16:40**, ο σταθμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης την εκπομπή «**Με αγάπη**», στα πλαίσια της οποίας προβλήθηκε **οπτικό και λεκτικό υλικό, το οποίο δεν ήταν κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών,** κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **29/5/2007**, μεταξύ των ωρών **15:00 – 16:40**, ο σταθμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης την εκπομπή «**Με αγάπη**». Πριν από την έναρξη της εκπομπής ο σταθμός μετέδωσε την ακουστική προειδοποίηση «**το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση**» καθώς και την

οπτική ένδειξη (Κ). Ωστόσο η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο της εκπομπής αφού κατά τη διάρκειά της μεταδόθηκαν πλάνα και λεκτική περιγραφή μη κατάλληλα για γενική παρακολούθηση, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22 (1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **29/5/2007**, μεταξύ των ωρών **15:00 – 16:40**, ο σταθμός μετέδωσε την εκπομπή «**Με αγάπη**», κατά τη διάρκεια της οποίας γίνεται **επίδειξη εξορκισμού**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 37(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκε βίντεο κατά τη διάρκεια του οποίου γινόταν εξορκισμός. Συγκεκριμένα, όταν η παρουσιάστρια συζητά με τον καλεσμένο (ιερέας), αναφέρει αυτολεξεί «*επειδή παρακολουθούμε τώρα πλάνα του εξορκισμού να το δούμε και να ακούσουμε τι γίνεται ακριβώς εκεί τώρα που μας μιλά ο πατήρ Χριστόδουλος και να μας πει ο πατήρ Χριστόδουλος για τον εξορκισμό. Να το δούμε από την αρχή*». Επίσης κατά τη διάρκεια της προβολής των πλάνων η παρουσιάστρια της εκπομπής ανέφερε «*ακούμε τώρα κατά τη διάρκεια που γίνεται ο εξορκισμός στην Ιεριχώ*». Στα πλάνα παρουσιάζεται το εσωτερικό του ναού και πιστοί που προσκυνούν. Κατά τη διάρκεια του βίντεο ακούγονται δυνατές φωνές, ανθρώπινα μουγκρητά, χωρίς να γίνονται πλήρως κατανοητά τα λόγια. Προβάλλονται επίσης πλάνα της εξωτερικής όψης του ναού. Επίσης, προβάλλονται πλάνα από δεύτερο ναό, όπου γινόταν και εκεί εξορκισμός. Συγκεκριμένα η παρουσιάστρια αναφέρει «*τώρα βρισκόμαστε σε άλλη εκκλησία, όπου γίνεται άλλος εξορκισμός*». Στη διάρκεια και αυτών των πλάνων παρουσιάζεται το εσωτερικό του ναού. Επιπλέον, βλέπουμε πλάνο ομάδας πιστών εντός του ναού, που διακρίνονται να κρατούν άτομο από το κεφάλι και να το σπρώχνουν προς τα κάτω για 2 δευτερόλεπτα. Συνολικά, δηλαδή προβλήθηκαν πλάνα από 2 εξορκισμούς. Το βίντεο είχε διάρκεια 3 λεπτών.

Εκ μέρους του σταθμού ο δικηγόρος του κ. Αυγουστίνος Τσάρκατζης (Χρίστος Πατσαλίδης & Συνεργάτες) έστειλε επιστολή ημερομ. **6/9/2007** στην οποία αναφέρει τα ακόλουθα:

«Με την παρούσα σας πληροφορούμε ότι επιθυμούμε να παρευρεθούμε κατά την εξέταση των ως άνω υποθέσεων εκ μέρους των πελατών μας SIGMA RADIO TV PUBLIC LTD, οπότε και θα παραθέσουμε τις θέσεις των πελατών μας.»

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **13/11/2008** κάλεσε το σταθμό να παρευρεθεί ενώπιον της στις **24/11/2008**, κατά την εξέταση της εν λόγω υπόθεσης.

Εκ μέρους του σταθμού ο δικηγόρος του κ. Αυγουστίνος Τσάρκατζης (Χρίστος Πατσαλίδης & Συνεργάτες) έστειλε επιστολή ημερομ. **24/11/2008** στην οποία αναφέρει τα ακόλουθα αναφορικά με την υπόθεση αρ. **86/2007(3)**:

«[...] Καταρχήν ο σταθμός κατηγορείται στη βάση 4 διαφορετικών κανονισμών για την προβολή των ίδιων ακριβώς πλάνων. Συνεπώς, υπάρχει πολλαπλότητα κατηγοριών. Είναι επίσης ισχυρισμός του σταθμού ότι η προβολή και η αναφορά σε εξορισμό δεν αποτελούν θέματα που είναι ακατάλληλα για ανηλίκους. Τα θέματα θρησκείας και το τι εστί εξορκισμός διδάσκονται τόσο σε κατηχητικά όσο και στα σχολεία στα πλαίσια του μαθήματος θρησκευτικών.»

Περαιτέρω, είναι κοινώς αποδεκτό ότι η μετάδοση θρησκευτικών τελετών επιτρέπεται. Αυτό προκύπτει από το άρθρο 33(2)(θ) του Ν.7(Ι)/98. Ο εξορκισμός δεν είναι τίποτα άλλο παρά θρησκευτική τελετή την οποία και αποδέχεται η θρησκεία και η εκκλησία μας. Σύμφωνα με το λεξικό της Νέας Ελληνικής γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη εξορκισμός σημαίνει αποπομπή δαιμονικού πνεύματος με αποτρεπτικές ευχές και τελετές. Συνεπώς, εφόσον ο νόμος επιτρέπει τη μετάδοση θρησκευτικών τελετών χωρίς οποιουδήποτε

περιορισμούς και οποιαδήποτε ώρα της ημέρας, ο κανονισμός 47(δ) βρίσκεται εκτός νομοθετικής εξουσιοδότησης και/ή είναι *ultra vires* του άρθρου 33(2)(θ) του Ν.7(Ι)/98.

Πέραν των πιο πάνω, ακόμα και σε περίπτωση που η θέσπιση του εν λόγω κανονισμού δεν ήταν εκτός νομοθετικής εξουσιοδότησης, ο κανονισμός 37(δ) δεν θα μπορούσε να εφαρμοστεί στην υπό εξέταση περίπτωση καθότι το γράμμα του κανονισμού μιλά για **επίδειξη εξορκισμού** και όχι για μετάδοση εξορκισμού. Η χρησιμοποίηση της λέξης «επίδειξη» υποδηλώνει ζωντανή παρουσίαση της τελετής του εξορκισμού. Δηλαδή, ο νομοθέτης με το να χρησιμοποιήσει τη λέξη «επίδειξη» και όχι τη λέξη «μετάδοση» ήθελε ακριβώς να διαχωρίσει τις δυο αυτές περιπτώσεις.

Κύριε πρόεδρε, ευσεβάστως υποβάλλω ότι οι εν λόγω κατηγορίες που αντιμετωπίζουν οι πελάτες μου πρέπει ν' αποσυρθούν ως νομικά και πραγματικά αβάσιμες.»

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης της βιντεοταινίας με τη σχετική εκπομπή κρίνουμε ότι:

Στις **29/5/2007** μεταξύ των ωρών **15:00 – 16:40** ο σταθμός μετέδωσε την εκπομπή «**Με αγάπη**», η οποία μεταδόθηκε εντός οικογενειακής ζώνης και έφερε σήμανση (K) και κατά τη διάρκειά της προβλήθηκε βίντεο με δαιμονισμένους ανθρώπους την ώρα που γινόταν ο εξορκισμός. Επιπλέον, μεταδόθηκαν σκηνές και ακούστηκαν φωνές – ανθρώπινα μουγκρητά, χωρίς οι τηλεθεατές να είναι ενήμεροι για το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν και χωρίς ο σταθμός να εξασφαλίζει ότι τα προγράμματα που μεταδίδει εντός οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των 15 ετών. Το βίντεο είχε διάρκεια 3 λεπτών και παρουσίαζε πλάνα με τους πιστούς να προσεύχονται στο ναό, την εξωτερική όψη του ναού και επίσης ακούγονταν δυνατές φωνές, ανθρώπινα μουγκρητά. Επίσης, μεταδόθηκαν σχόλια σχετικά με την κατάληψη ανθρώπων από δαιμόνια. Ανάμεσα σε άλλα λέχθηκαν και τα ακόλουθα «*αλλά μπορεί να καταλάβει ένα σημείο του*

σώματός του ή κάποια μέρη της ψυχής του και να τον ταλαιπωρεί αρκετά. Στόχος βέβαια του διαβόλου είναι να κάνει κατάληψη στον εγκέφαλο για να μπορεί να ελέγχει απ' εκεί όλο τον άνθρωπο και να τον κάνει δούλο του.»

Η Αρχή σημειώνει ότι ανεξαρτήτως του ορισμού που ο Γ. Μπαμπινιώτη δίνει στο λήμμα εξορκισμός, ο κανονισμός 37(δ) αναφέρει ρητά ότι *«χωρίς επηρεασμό των διατάξεων των παρόντων Κανονισμών, απαγορεύεται η επίδειξη σε ενημερωτικά προγράμματα εξορκισμών ή πνευματιστικών πρακτικών. Ψυχαγωγικά προγράμματα που περιέχουν τέτοια φαινόμενα απαγορεύεται να προβάλλονται εντός της οικογενειακής ζώνης»*.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του σταθμού ότι *«ο κανονισμός 37(δ) δεν θα μπορούσε να εφαρμοστεί στην υπό εξέταση περίπτωση καθότι το γράμμα του κανονισμού μιλά για επίδειξη εξορκισμού και όχι για μετάδοση εξορκισμού»*, η Αρχή επισημαίνει ότι οι έννοιες επίδειξη και μετάδοση είναι ταυτόσημες και στην προκειμένη περίπτωση πρόκειται για τηλεοπτική επίδειξη, δηλαδή για μετάδοση σκηνών από τους τηλεοπτικούς δέκτες. Επιπλέον, η λέξη επίδειξη στο Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη ορίζεται ως *«η δημόσια παρουσίαση»* και η λέξη μετάδοση – όταν αφορά σε ραδιοτηλεοπτικό μέσο – ως *«δημόσια ανακοίνωση ή προβολή»*.

Επιπλέον, η Αρχή σημειώνει ότι σύμφωνα με το υποστοιχείο 4 και σε συνάρτηση με τον ισχυρισμό του δικηγόρου του σταθμού ότι *«η χρησιμοποίηση της λέξης «επίδειξη» υποδηλώνει ζωντανή παρουσίαση της τελετής του εξορκισμού»* η επίδειξη δεν σημαίνει κατ' ανάγκη μετάδοση μέσα στο τηλεοπτικό στούντιο της εκπομπής. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η επίδειξη γίνεται μέσα σε ιερό ναό και προβάλλονται πλάνα και ακούγονται φωνές – μουγκρητά, αλλά και τα σχετικά σχόλια της παρουσιάστριας επί του θέματος, η οποία αναφέρει *«επειδή παρακολουθούμε τώρα πλάνα του εξορκισμού να το δούμε και να ακούσουμε τι γίνεται ακριβώς εκεί τώρα [...]»*, *«ακούμε τώρα κατά τη διάρκεια που γίνεται ο εξορκισμός στην Ιεριχώ»* και *«τώρα βρισκόμαστε σε άλλη εκκλησία, όπου γίνεται άλλος εξορκισμός»*.

Τέλος, όσον αφορά στον ισχυρισμό του σταθμού ότι ο Κανονισμός 37 (δ) βρίσκεται εκτός νομοθετικής εξουσιοδότησης και /ή είναι ultra vires του άρθρου 33(2)(θ) του Νόμου 7(Ι)/98, η Αρχή δεν τον κάνει αποδεκτό και σημειώνει τα εξής: Το άρθρο 33(2)(θ) υπάγεται στο Μέρος Χ του Νόμου 7(Ι)/98 με τίτλο «Διαφήμιση, Χορηγία και Τηλεμπορία» και ειδικότερα ορίζει ότι οι θρησκευτικές τελετές δεν πρέπει να διακόπτονται για διαφημίσεις. Ο υπό αναφορά Κανονισμός 37(δ), αντίθετα, υπάγεται στο Μέρος VI των Κ.Δ.Π. 10 /2000 με τίτλο «Έλεγχος Περιεχομένου Εκπομπών». Είναι προφανές ότι, το άρθρο 33(2)(θ) και ο Κανονισμός 37 (δ) έχουν διαφορετικό αντικείμενο και σκοπό θέσπισης. Ο Κανονισμός 37(δ) δεν εδράζεται στο άρθρο 33(2)(θ) αλλά σε άλλα άρθρα του εξουσιοδοτούντος Νόμου και κυρίως σε αυτά που αφορούν και σκοπούν στην προστασία των ανηλίκων.

Εν πάση περιπτώσει, είναι νομολογημένο ότι η Αρχή, ως διοικητικό όργανο, δεν έχει αρμοδιότητα να κρίνει και να αποφασίζει εάν κανονισμός είναι ultra vires ή βρίσκεται εκτός νομοθετικής εξουσιοδότησης αλλά απεναντίας, έχει υποχρέωση εφαρμογής του, εκτός αν κηρυχθεί ως τέτοιος από το αρμόδιο Δικαστήριο.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **κανονισμών 21(5) (υποστοιχείο 1), 21(6) (υποστοιχείο 2), 22(1) (υποστοιχείο 3) και 37(δ) (υποστοιχείο 4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'N. Papaioannou', with a large, sweeping horizontal stroke above it.

(Ν. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 86/2007(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΣΙΓΜΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 8 Ιουλίου 2009

Ενώπιον: κ.Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, κ.Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, κ.Μαίρης Κουτσελίνη, κ.Μαρίας Δωρίτη, κ.Ανδρέα Κωνσταντινίδη, κ.Άντρου Μιχαηλίδη και κ.Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **24 Νοεμβρίου 2008** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις των **Κανονισμών 21(5), 21(6), 22(1) και 37(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21.-(5) «Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.»

21.-(6) «Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.»

22.-(1) «Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –

(α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο Τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά,

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής,

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

(ii) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση

(ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών

(iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών

(iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών

(v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.»

37. (δ) «Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων των παρόντων Κανονισμών, απαγορεύεται η επίδειξη σε ενημερωτικά προγράμματα εξορκισμών ή πνευματιστικών πρακτικών. Ψυχαγωγικά προγράμματα που περιέχουν τέτοια φαινόμενα απαγορεύεται να προβάλλονται εντός της οικογενειακής ζώνης.»

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **16.3.2009** κάλεσε τον σταθμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε

περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο σταθμός δεν υπέβαλε οποιεσδήποτε απόψεις ή και παραστάσεις για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ο κανονισμός 37(δ) αναφέρει ρητά και με σαφήνεια ότι *«απαγορεύεται η επίδειξη σε ενημερωτικά προγράμματα εξορκισμών ή πνευματιστικών πρακτικών. Ψυχαγωγικά προγράμματα που περιέχουν τέτοια φαινόμενα απαγορεύεται να προβάλλονται εντός της οικογενειακής ζώνης»*. Ως εκ τούτου τα πλάνα που προβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης εκπομπής παραβίαζαν την προαναφερθείσα νομοθετική πρόνοια.

Επίσης, η εν λόγω εκπομπή προβλήθηκε εντός οικογενειακής ζώνης, σε ώρες που είναι πολύ πιθανόν το τηλεοπτικό κοινό να αποτελείται και από παιδιά, για τα οποία το συγκεκριμένο πρόγραμμα δεν ήταν κατάλληλο καθώς περιλάμβανε και βίντεο παρατεταμένης διάρκειας που παρουσίαζε εξορκισμούς και ακούγονταν ανθρώπινα μουγκρητά και δυνατές φωνές. Επιπλέον, ο νομοθέτης δεν διαχώρισε αν η προβολή του προγράμματος εξορκισμού ή πνευματιστικών πρακτικών λαμβάνει χώρα εντός ή εκτός ιερού ναού ή σε οποιονδήποτε συγκεκριμένο χώρο.

Ενδεικτικά αναφέρονται και τα σχόλια της τηλεπαρουσιάστρια, η οποία είπε: *«επειδή παρακολουθούμε τώρα πλάνα του εξορκισμού να το δούμε και να ακούσουμε τι γίνεται ακριβώς εκεί τώρα [...]»*, *«ακούμε τώρα κατά τη διάρκεια που γίνεται ο εξορκισμός στην Ιεριχώ»* και *«τώρα βρισκόμαστε σε άλλη εκκλησία, όπου γίνεται άλλος εξορκισμός»*.

Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, η Αρχή αποφασίζει να επιβάλει στο σταθμό το διοικητικό πρόστιμο των **€2.000**, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **29/5/2007** ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 2), το διοικητικό πρόστιμο των **€2.000** –.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 37(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 4), την κύρωση της **Προειδοποίησης**.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 1), η Αρχή δεν επέβαλε οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 2.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 3), η Αρχή δεν επέβαλε οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 2.

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€2.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)

Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

